

Total No. of Questions : 6]

SEAT No. :

P2207

[Total No. of Pages : 4

[5805]-203

M.Com. (Semester - II)

(202 - A) : INDUSTRIAL ECONOMICS

(CBCS) (2019 Pattern)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 60

Instructions to the candidates:

- 1) Question No. 1 and Question No. 6 are compulsory.
- 2) Solve any three questions from Question No.2 to Question No.5.
- 3) Figures to the right side indicate full marks.

Q1) Fill in the blanks by selecting suitable choice. (any 6 out of 8) [6]

- i) _____ a distinctive branch of economics which study with Economic problems of Firm and Industries and their relationship with the society.
(Business Economics, Micro Economics, Industrial Economics, Labour Economics)
- ii) According to Weber's _____ is the most important factor in locating a factory.
(Labour, Transportation cost, Agglomeration, Production Cost)
- iii) Industrial productivity is the _____ of production system.
(Measurement, Efficiency, Materials, Manpower)
- iv) One of the following _____ is an indicator of Sargent Florence's Industrial localisation Measurement.
(Material Index, Labour coefficient, Location Index, Coefficient of localisation)
- v) Industrial productivity = _____
($\frac{\text{Input}}{\text{Output}}$, $\frac{\text{Output}}{\text{Input}}$, Output-Input, Input-Output)
- vi) A New Economic policy was Implemented in _____ year in India.
(1981, 1971, 1991, 1998)

P.T.O.

vii) _____ is a non-geographical factor affecting the location of the Industry.

(Raw Material, Power, Transport, Capital)

viii) The relative Measure of Seller concentration can be measured by the help of _____ curve.

(Lorenze, Demand, Phillips, Supply)

Q2) Define the Industrial Economics. Explain the scope and significance of Industrial Economics. [14]

Q3) Define the Industrial Location. Explain the Alfred Weber's theory of Industrial Location. [14]

Q4) Define the Industrial productivity and Industrial Efficiency. Explain the factors affecting Industrial productivity and Industrial efficiency. [14]

Q5) Define the Industrial Finance. Explain the sources of Industrial finance. [14]

Q6) Write Short Notes. (any 2 out of 4) [12]

- a) Causes of Industrial combinations.
- b) Features of New Industrial policy since 1991.
- c) Causes of Low Industrial productivity.
- d) Need of Foreign capital

Total No. of Questions : 6]

P2207

[5805]-203

M.Com. (Semester - II)

(202-A) : INDUSTRIAL ECONOMICS

(CBCS) (2019 Pattern)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास]

[एकूण गुण : 60

- सूचना :- 1) प्रश्न क्रमांक 1 आणि प्रश्न क्रमांक 6 अनिवार्य आहे.
2) प्रश्न क्रमांक. 2 ते प्रश्न क्रमांक 5 पैकी कोणतेही तीन सोडवा.
3) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.
4) संदर्भासाठी मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पाहावी.

प्रश्न 1) योग्य पर्यायाची निवड करून गाळलेल्या जागा भरा. (8 पैकी कोणत्याही 6) [6]

- i) ही अर्थशास्त्राची एक विशिष्ट शाखा आहे. जी उद्योग व उद्योगधंद्यांच्या आर्थिक समस्या आणि त्याचा समाजाशी असलेला संबंध यांचा अभ्यास करते.
(व्यावसायिक अर्थशास्त्र, सूक्ष्म अर्थशास्त्र, औद्योगिक अर्थशास्त्र, श्रमाचे अर्थशास्त्र)
- ii) वेबरच्या मते हा उद्योगांची जागा शोधण्यात महत्त्वाचा घटक आहे.
(कामगार, वाहतुक खर्च, संचय, उत्पादन खर्च)
- iii) औद्योगिक उत्पादकता ही उत्पादन व्यवस्थेची आहे.
(मोजमाप, कार्यक्षमता, भौतिक, मनुष्यबळ)
- iv) खालीलपैकी हा एक सार्जेंट फ्लॉरेन्स यांच्या औद्योगिक स्थानिकीकरण मोजमापाचा निर्देशक आहे.
(भौतिक निर्देशांक, श्रमगुणांक, स्थाननिर्देशांक, स्थानिकीकरण सहगुणांक)
- v) औद्योगिक उत्पादकता =
($\frac{\text{आदाने}}{\text{प्रदाने}}$, $\frac{\text{प्रदाने}}{\text{आदाने}}$, प्रदाने-आदाने, आदाने-प्रदाने)
- vi) भारतात नवीन आर्थिक धोरण या वर्षी लागू करण्यात आले होते.
(1981, 1971, 1991, 1998)

- vii) हा औद्योगिक स्थानावर परिणाम करणारा गैर-भौगोलिक घटक आहे.
(कच्चा माल, वीज, वाहतूक, भांडवल)
- viii) विक्रेत्याच्या एकाग्रतेचे सापेक्ष मोजमाप वक्राच्या सहाय्याने केले जाते.
(लॉरेन्झ, मागणी, फिलिप्स, पुरवठा)

- प्रश्न 2) औद्योगिक अर्थशास्त्राची व्याख्या सांगा. औद्योगिक अर्थशास्त्राची व्याप्ती व महत्त्व स्पष्ट करा. [14]
- प्रश्न 3) औद्योगिक स्थाननिश्चितीची व्याख्या सांगा. अल्फ्रेड वेबर यांच्या औद्योगिक स्थाननिश्चितीचा सिद्धांत स्पष्ट करा. [14]
- प्रश्न 4) औद्योगिक उत्पादकता व औद्योगिक कार्यक्षमतेची व्याख्या सांगा. औद्योगिक उत्पादकता व औद्योगिक कार्यक्षमतेवर परिणाम करणारे घटक स्पष्ट करा. [14]
- प्रश्न 5) औद्योगिक वित्ताची व्याख्या सांगा. औद्योगिक वित्ताचे स्रोत स्पष्ट करा. [14]
- प्रश्न 6) टीपा लिहा. (4 पैकी कोणत्याही दोन) [12]
- i) औद्योगिक एकरूपीकरणेची कारणे
- ii) सन 1991 च्या नवीन औद्योगिक धोरणाची वैशिष्ट्ये
- iii) अल्प औद्योगिक उत्पादकतेची कारणे.
- iv) विदेशी भांडवलाची गरज

